

ปี 2565
ฉบับที่ 2
ISSN 2286-8844

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
Highland Research and Development Institute (Public Organization)

วารสาร สวพส.

Special Topics

- สวพส. กว่า 8 รางวัลเสิศรัฐ ประจำปี 2565
- การปรับเปลี่ยนระบบการปลูกกาแฟภายใต้ระบบร่มเงาไม้
- ปางแดงใน "จากภูเขาสีทองสู่ภูเขาสีเขียว"
- "กลุ่มเกษตรอินทรีย์รักผืนน้ำชุ่มน้ำภาค"

FREE COPY

E-Book
www.hrdi.or.th

“...เรื่องที่จะช่วยชาวเขาและโครงการชาวเขานั้น มีประโยชน์โดยตรงกับชาวเขา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวเขาความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถที่จะเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นรายได้กับเขาเอง จุดประสงค์อย่างหนึ่ง คือ มนุษยธรรม หมายถึง ให้ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารสามารถมีความรู้และพุงตัว มีความเจริญได้ อีกอย่างหนึ่งเรื่องช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าการช่วยเพราะเป็นปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด ถ้าช่วยชาวเขาปลูกพืชที่เป็นประโยชน์ เขาจะเลิกปลูกยาเสพติดคือฝิ่น ทำให้นโยบายการระงับ การปราบปรามการปลูกฝิ่นและการค้าฝิ่นได้ผลดี อันนี้เป็นผลอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง คือ ชาวเขาตามที่เราเป็นผู้กระทำการเพาะปลูกโดยวิธีที่จะทำให้บ้านเมืองของเราสูญหายนะได้ทั้งป่าและปลูกโดยวิธีไม่ถูกต้อง ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขาก็เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความดี อยู่ดีกินดี และปลอดภัยได้อีกทั่วประเทศถ้าสามารถทำโครงการนี้สำเร็จ ให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง สามารถที่จะมีความอยู่ดีกินดีพอสมควร และสนับสนุนนโยบาย จะรักษาป่าไม้ รักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไปประโยชน์ อันนี้จะยั่งยืนมาก...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9
ทรงพระราชทานเมื่อ 10 มกราคม พ.ศ. 2517 ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วารสาร สวพส.

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ISSN 2286-8844

ที่ปรึกษา

นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์
นางสาวทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ
นายเมธี พะยอมยงค์

บรรณาธิการ

นายพุทธิพัทธ์ พลอยสงศรี
นางปฎิภาณี อะมั่ง

กองบรรณาธิการ

นางสาวดวงพร ไชยชนะ
นางสาวทิพย์สุดา ธัญชัย
นางสาวพิชญากานต์ หน่อแก้วมูล
ว่าที่ร้อยตรีสิทธิเดช ร้อยกรอง
นางสาวสุมานี กันธวี
นางสาวสุมานี กันธวี
นางสาวจิราภา บังอิห์ล้ำ
นายมนัส กุณนา
นายปรีชา น้ำคำ

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
65 ม.1 ถ.สุเทพ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทร 053-328496-8 โทรสาร 053-328494
Highland Research and Development Institute
(Public Organization) 65 Moo 1 Suthep Road Muang
Chiang Mai 50200
Tel : +66 5332 8496-8 Fax : +66 5332 8494
www.hrdi.or.th
www.facebook.com/hrdi.or.th

สารบัญ

วารสาร สวพส. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565

สวพส. Update	2
ความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี	8
องค์ความรู้กับการแก้ปัญหาพื้นที่สูง	10
- การปรับเปลี่ยนระบบการปลูกกาแฟภายใต้ระบบร่มเงาไม้	
ความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่สูง	12
- ปางแดงใน “จากภูเขาสีทองสู่ภูเขาสีเขียว”	
ชุมชนแห่งการเรียนรู้	16
- กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษ์น้ำลุ่มน้ำภาค	
เกษตรกรยุคใหม่ ต้นแบบการพัฒนา	
- นายชาติ จันทรา : เกษตรกรผู้นำโครงการพัฒนาพื้นที่สูง	18
แบบโครงการหลวงปางแดงใน	
- นายสายันต์ ฝัดด้วง : เกษตรกรผู้นำโครงการพัฒนาพื้นที่สูง	19
แบบโครงการหลวงแม่จริม	
- นายชำนาญ ใจเตียม : พ่อนาถ เกษตรกรผู้นำบ้านแม่วาก	20
- นางคอง เหง : ตัวแทนรุ่นยาย ของชนเผ่าดาราอั้ง	21
บ้านปางแดงใน	
ห้องเรียนในสวน @อุทยานหลวงราชพฤกษ์	22
- ตระการพรรณพฤกษา แหล่งล้ำค่าแห่งการเรียนรู้	
HRDI outstanding achievement (ผลงานเด่นในรอบปี)	23
- สวพส. ครบ 8 รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2565 ผลงานแห่ง	
ความสำเร็จการพัฒนาพื้นที่สูง	
ผลิตภัณฑ์จากชุมชนพื้นที่สูง	26
- น้ำ 3 สาย BY ห้วยเป้า	
อุทยานหลวงราชพฤกษ์. Update	27
- 9 ชุด KIT เรียนรู้อย่างสนุก (Plearn with me)	

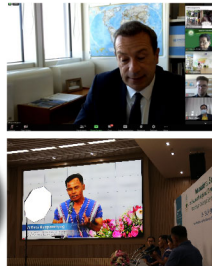
สวพส. Update

สวพส เร่งพัฒนาเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ประยุกต์ใช้ระบบเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง

(30-31 พ.ค. 65) สวพส. ร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้และสำนักเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประยุกต์ใช้ระบบเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีอย่างง่ายเข้ามาบริหารจัดการเพื่อทำการตรวจสอบ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการเพาะปลูกได้อย่างแม่นยำ ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้า อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

งานสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาบนพื้นที่สูงกับนานาชาติ

(18 ก.ค. 65) พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธานเปิดงานสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาบนพื้นที่สูงกับนานาชาติ “International Seminar on Sustainable Highland Development (ISSHD) Responding to Challenges Beyond The New Normal” โดยมูลนิธิโครงการหลวงร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจัดขึ้นระหว่างวันที่ 18 - 19 กรกฎาคม 2565 ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชนกาธิเบศรดำริโครงการหลวง และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์การประชุมครั้งนี้เป็นการ ต่อยอดความสำเร็จจากการเข้าร่วมประชุม CND ครั้งที่ 65 เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางของมูลนิธิโครงการหลวงหรือ Royal Project Model ซึ่งเป็นรูปแบบการปฏิบัติงานพัฒนาแบบองค์รวมอย่างครบวงจรได้เผยแพร่ขยายองค์ความรู้ และประสบการณ์

ไปสู่ที่อื่นทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาพื้นที่สูงกับผู้เข้าร่วมสัมมนาจากต่างประเทศ อาทิ UNODC จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีฟกานีสถาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เปรู เนปาล ราชอาณาจักรภูฏานและไต้หวัน โดยถ่ายทอดตัวอย่างความสำเร็จจากเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงและสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจาก Mr. Thierry Rostan, Chief, Sustainable Livelihoods Unit, UNODC มาบรรยายในหัวข้อ UNODC alternative development policies to cope with the new normal and the way forward towards Sustainable Development Goals อีกด้วย

สวพส. รับรางวัล G-Green ระดับประเทศ

(20 ก.ค. 65) นายวิรัตน์ ปราบทุกข์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเข้ารับรางวัลตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับประเทศ ระดับดีมาก G เงิน จากการผ่านเกณฑ์การประเมินโครงการสำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) ผ่านระบบออนไลน์ จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวพส. เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และได้ตั้งเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการองค์กรสู่สำนักงานสีเขียว (Green Office) เพื่อให้บุคลากรและผู้รับบริการได้ดูแลสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการจัดการเพื่อใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ลดการกลับมาใช้ซ้ำ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Green House Gases : GHGs) รวมถึงการให้ความสำคัญและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในกิจกรรมต่างๆ

สวพส. ร่วมงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

(10 ส.ค. 65) นายวิรัตน์ ปราบทุกข์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เข้าร่วมพิธีเปิดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมทวงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา 12 สิงหาคม 2565 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี ทั้งนี้ได้เข้าเยี่ยมชมนิทรรศการ “คนอยู่ร่วมกับป่า” บ้านห้วยน้ำใส โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีผู้นำเกษตรกรเข้าร่วมเสนอผลการพัฒนาเกษตรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแบบอย่างโครงการหลวง มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Base) อย่างสมดุลและครบวงจรตามภูมิสังคม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ทำให้ชุมชนมีปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรแบบดั้งเดิม จากข้าวไร่ ทำไร่หมุนเวียนและการเผาป่า เป็นรูปแบบการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดใช้สารเคมี ลดพื้นที่ทำกิน ใช้พื้นที่น้อย แต่ได้ผลผลิตที่มากกว่าเพิ่มพื้นที่สีเขียว และส่งเสริมค้ำจุนพื้นที่ป่ากว่าพันไร่ให้แก่ประเทศชาติ

สวพส. เปิดงาน “วันสืบสานงานพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน”

(11-12 ส.ค. 65) สวพส. จัดกิจกรรม “วันสืบสานงานพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน” เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอดงานโครงการหลวงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และถือเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พิธีเปิดงานได้รับเกียรติจาก นายชวลิต ชูขจร ประธานอนุกรรมการวิจัย และพัฒนาสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเป็นประธานเปิดงาน นายวิรัตน์ ปราบทุกข์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (สวพส.) ขึ้นกล่าวรายงาน โดยมีผู้นำเกษตรกรบนพื้นที่สูง ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมงาน

การจัดงาน “วันสืบสานงานพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน” ในครั้งนี้ เน้น การนำเสนอผลสำเร็จจากการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางโครงการหลวงที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานบูรณาการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกร ผู้แทนหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่สวพส. เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ เทคนิคและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

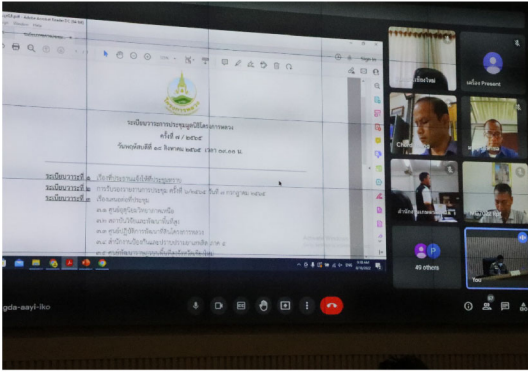
งาน “ศิลปหัตถกรรมพื้นที่สูง..กัญชงของแม่”

(22 ส.ค. 65) นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง พลเอกกัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี ที่ปรึกษาพิเศษ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เป็นประธานร่วมงานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง “ศิลปหัตถกรรมพื้นที่สูง..กัญชงของแม่” ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดขึ้นโดยมูลนิธิโครงการหลวง และ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 90 พรรษา อีกทั้งยังเป็นปีสำคัญที่มูลนิธิโครงการหลวงและหน่วยงานร่วมกันดำเนินการสนองพระราชเสาวนีย์เรื่องหัตถกรรมและกัญชง 15 ปี เกิดผลสำเร็จทั้งด้านการวิจัยและพัฒนา ภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เตรียมยกระดับกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจของไทยต่อไป

สวพส. เข้าร่วมประชุมติดตาม การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง

(18 ส.ค. 65) พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธานการประชุมมูลนิธิโครงการหลวง ประจำเดือนสิงหาคม 2565 ณ ห้องประชุม ชั้น 2 อาคารปฏิบัติการ 1 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวง ชนกาธิเบศรดำริมูลนิธิโครงการหลวง จ.เชียงใหม่ พร้อมทั้งได้มีผู้ร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือได้รายงานปริมาณฝนตกหนักทางภาคเหนือ และมีค่าเดือนเกษตรกรรมบนพื้นที่สูง และพื้นที่ทางภาคเหนือ โดยเฉพาะในช่วงระหว่างวันที่ 20-22 สิงหาคม นี้ อาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่ง โดยเฉพาะ พื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และพื้นที่ลุ่ม โดยระยะนี้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรจึงควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืช ที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล โรคราสนิมในกาแฟนอกจากนี้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้ขยายผลการพัฒนาพื้นที่สูง โดยนำรูปแบบการพัฒนาที่เรียกว่า โครงการหลวงโมเดลไปใช้แก้ไขปัญหา ในด้านการขยายผลการพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางโครงการหลวงโดยสถาบันวิจัย และพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้นำรูปแบบการพัฒนาที่เรียกว่า โครงการหลวงโมเดลไปใช้แก้ไขปัญหาบนพื้นที่สูงอื่นในประเทศอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 ทำให้ได้รับรางวัลเลิศรัฐสาขาต่าง ๆ อาทิโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงใน อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ รางวัลเลิศรัฐในสาขาสัมฤทธิ์ผล ประชาชนมีส่วนร่วม ปี 2563 โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่จริม อ.แม่จริม จ.น่าน ได้รับรางวัล เลิศรัฐ สาขาสัมฤทธิ์ผล ประชาชนมีส่วนร่วม ปี 2562 โดยปรับการเกษตรจากดั้งเดิมที่มีการเผาเป็นระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางโครงการหลวง ได้แก่ การปลูกข้าวโพดโดยไม่ไถพรวน และหล่อมด้วยพืชตระกูลถั่วหลังนา การทำคั้นปุ๋ยจากวัชพืชและตอซังข้าวโพด การปลูกข้าวระบบน้ำน้อย การทำปุ๋ยหมักไม่กลับกอง และส่งเสริมการปลูกผักในโรงเรือน ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในกิจกรรมปลูกป่าและหญ้าแฝก ภายใต้โครงการจิตอาสาเราทำความดี รวมทั้งโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงโหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่ะล่อ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาสัมฤทธิ์ผล ประชาชนมีส่วนร่วม ปี 2563 โดยพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ราษฎร และปรับระบบการเกษตรให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สวพส. จัดฝึกอบรม หลักสูตร “นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

(22 – 25 ส.ค. 65) สวพส. ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตร “นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง รุ่นที่ 1 หรือ นพส.1” (Training Program on Sustainable Highland Development Using the Royal Project System #1) สวพส. โดยหลักสูตรและเนื้อหาได้นำประสบการณ์และผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพัฒนาพื้นที่สูงตามแบบโครงการหลวง และได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เช่น การได้รับรางวัลเลิศรัฐของรัฐบาล และแนวปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุ SDGs (SDG Good Practices) เป้าหมายที่ 2, 12, 13 และ 15 ของสำนักงานกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Department of Economic and Social Affairs – UN DESA) มาเป็นสาระสำคัญในการถ่ายทอดเน้นการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจโดยการเรียนรู้จากตัวอย่าง ผลสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่สูงในพื้นที่โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ซึ่งมีทั้งการบรรยายให้ความรู้โดยวิทยากร ที่เป็นผู้ปฏิบัติจริงและมีผลงานเชิงประจักษ์ การศึกษาดูงานและนำเสนอความสำเร็จและบทเรียนจากพื้นที่และกิจกรรม ตัวอย่างที่เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมกลุ่มตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าอบรม

สวพส. ร่วมใจส่งมอบอุปกรณ์การแพทย์ รพ.แม่เตี๊น

(30 ส.ค. 65) นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง นำคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในองค์กร ร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เตี๊น และ คณะผู้มีจิตศรัทธา ร่วมส่งมอบอุปกรณ์การแพทย์และระบบน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่โรงพยาบาลแม่เตี๊น อำเภอมวกเก๋ย จังหวัดเชียงใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ช่วยเหลือประชาชน โดยมีนายแพทย์ธนชล วงศ์หิรัญเดชา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่เตี๊นเป็นผู้รับมอบ ทั้งนี้ คณะผู้บริหารและบุคลากร สวพส. คณะนักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน แบบโครงการหลวง รุ่นที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บุคลากรโรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เตี๊น โรงเรียนแม่เตี๊นวิทยาคมและชุมชนในพื้นที่ได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาการพัฒนาพื้นที่สูง โดยทาสีรั้วและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบโรงพยาบาล

สวพส. ครีว้ 8 รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2565

(12 ก.ย. 65) นายวิรัตน์ ปราบทุกข์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร บุคลากรจากสวพส. และผู้แทนหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2565 ใน 3 สาขา ทั้งหมด 8 รางวัล ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) โดยมี นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเป็นประธาน ในพิธีเปิดงาน และมอบรางวัล รางวัลที่ได้รับแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่มุ่งมั่นและทุ่มเททำงานในชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงพี่น้องเกษตรกร ส่งผลให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สวพส. ครีว้รางวัล

“องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน” ประจำปี 2565

(19 ก.ย. 65) นายวิรัตน์ ปราบทุกข์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและบุคลากรจากสวพส. รับ “รางวัลองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2565 (Human Rights Awards 2022)” ระดับดีเด่น ประเภทส่วนราชการระดับกรม หรือเทียบเท่า จากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม จากการนำเสนอการดำเนินงานพัฒนากระบวนการ “การสร้างสิทธิและการเข้าถึงการพัฒนาของชุมชนบนพื้นที่สูง ด้วยแผนที่รายแปลงของเกษตรกร อย่างมีส่วนร่วม” โดยมุ่งเน้นให้ “ชุมชนเป็นจุดศูนย์กลาง” ตามหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มีการใช้ฐานข้อมูล แผนที่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้ตรงตามบริบทภูมิสังคม สามารถแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ ระเบียบ และกฎหมาย ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานทุกชั้นตอน

สวพส.ยังยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน ในการส่งเสริมความเสมอภาค และรางวัลดังกล่าว ถือเป็นการยืนยันว่าการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกป้องและเคารพต่อสิทธิมนุษยชนของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม เพื่อสร้างชุมชนให้อยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุขและยั่งยืน

ความร่วมมือหน่วยงานภาคี

สวพส. และ CP ร่วมลงนาม MOU พัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตบนพื้นที่สูง

(11 ส.ค. 65) สวพส.และเครือเจริญโภคภัณฑ์ จัดพิธีลงนาม บันทึก ข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนบนพื้นที่สูง (MOU) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน บนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน มีความอยู่ดีมีสุข เข้มแข็งและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG Economyและมุ่งไปสู่ความเป็นกลาง ทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) รวมทั้งส่งเสริมอุทยานหลวง ราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี พ.ศ. 2570 ผ่านกิจกรรมนิทรรศการและ ศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯให้เกิดประโยชน์ ที่ดีต่อชุมชนและสังคม

สวพส.ร่วมมือ อบต.สะเนียน MOU เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต

(17 ส.ค. 65) ผอ. สวพส. โดยนางสาวเพชรดา อยู่สุข รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อพัฒนาตำบลสะเนียน โดยมี นายสว่าง เปรมประสิทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะเนียน เป็นผู้ลงนาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อบูรณาการการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในการขับเคลื่อนและพัฒนาตำบลสะเนียนให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ภายใต้หลักคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน โดยมี นายชัยณรงค์ วงศ์ใหญ่ รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน เป็นประธานในพิธี และมีนายดลภาค เนตรใส นายอำเภอเมืองน่าน นายสมชาย เกตะมะ ท้องถิ่น จังหวัดน่าน นายจรัส ทรงพุดิ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากร ป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ นายลอย ใจจูน ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้น่าน นายกริชสยาม คงสตรี ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน นายณัฐชนน คนสูง หัวหน้าหน่วยป้องกัน และพัฒนาป่าไม้เมืองน่าน เป็นพยานลงนาม จากนั้นได้ร่วมปลูกต้นพะยุงบริเวณรอบอาคารเอนกประสงค์ องค์การ บริหารส่วนตำบลสะเนียน

“สวพส. - กวก.” MOU เพื่อการวิจัย และพัฒนาการเกษตรบนพื้นที่สูง

(22 ส.ค. 65) นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี และที่ปรึกษาพิเศษ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ให้เกียรติเป็นประธาน ในการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการวิจัยและพัฒนาการเกษตรบนพื้นที่สูง โดยนายวิรัตน์ ปราบทุกซ์ ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงและกรมวิชาการเกษตร นำโดย นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ พร้อมด้วย นางสาวเพชรดา อยู่สุข รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพัฒนา นางสาวอัจฉรา ภาวศุทธิ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย นายภัสชญภณ หมื่นแจ้ง รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร นางสาวจงรัก อิมใจ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 ร่วม เป็นสักขีพยาน

องค์ความรู้กับการแก้ปัญหาพื้นที่สูง

เรียบเรียงโดย: สิทธิเดช ร้อยกรอง และสุมานี กันธวี
สำนักวิจัย สวพส.

การปลูกกาแฟบนพื้นที่สูง สามารถแบ่งได้ 3 ระบบ ดังนี้

1) **ระบบกลางแจ้ง** คือการปลูกกาแฟเชิงเดี่ยวไม่มีต้นไม้บังร่มเงาที่ช่วยลดความเข้มแสงและอุณหภูมิ จึงทำให้ต้นกาแฟให้ผลผลิตไม่ยาวนานและต้นกาแฟเสื่อมโทรมเร็ว ประกอบกับต้องใช้ปัจจัยการผลิตจำพวกปุ๋ยหรือสารเคมีเกษตรอื่นๆ ค่อนข้างสูง

ข้อดี : โดยรวมกาแฟจะติดผลต่อต้นจำนวนมาก ทำให้ได้ผลผลิตสูง

ข้อเสีย : ต้นกาแฟโทรมเร็ว ต้นทุนสูงจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่ม เช่น ปุ๋ยเพิ่มขึ้น มีโอกาสเสี่ยงต่อผลผลิตเสียหายจากแสงแดด ลูกเห็บ และน้ำค้างแข็ง มากกว่าระบบร่มเงา

2) **ระบบร่มเงาปลูกร่วมกับไม้ผล** คือการปลูกร่มเงาระยะสั้น การปลูกพืชสลับกับการปลูกกาแฟ เช่น การปลูกไม้ผล กล้าย หรือพืชยืนต้นตระกูลถั่ว ไม้บังร่มจะช่วยลดความเข้มแสง อุณหภูมิใต้ทรงพุ่มและอุณหภูมิดินทำให้กาแฟให้ผลผลิตสม่ำเสมอ คุณภาพสูง โดยให้ร่มเงาได้ไม่เกิน 70%

ข้อดี : ต้นกาแฟไม่โทรม ให้ผลผลิตสม่ำเสมอ ให้ผลผลิตที่ยาวนานกว่า ลดการเกิดโรคระบาด ลดปัญหาการบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่า และมีรายได้เสริมจากไม้ผล

ข้อเสีย : ให้ผลผลิตน้อยลง (ถ้าไม่มีการจัดการร่มเงาไม้ผลที่ดี)

3) **ระบบเกษตรป่าไม้** คือการปลูกภายใต้ร่มเงาของไม้ป่าเดิม โดยมีการจัดการระบบร่มเงา โดยให้ร่มเงาได้ไม่เกิน 70%

ข้อดี : ต้นกาแฟไม่โทรม ลดการเกิดโรคระบาด ลดความเสียหายจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงเช่น พายุลูกเห็บ และน้ำค้างแข็ง

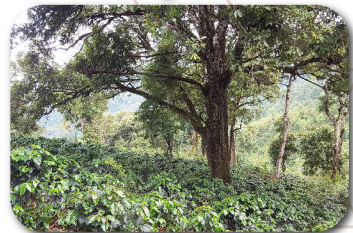
ข้อเสีย : ให้ผลผลิตน้อยกว่าระบบกลางแจ้ง (ถ้าไม่มีการจัดการร่มเงาที่ดี) และต้องมีการจัดการสวนที่ดี

ระบบกลางแจ้ง

ระบบร่มเงาปลูกร่วมกับไม้ผล

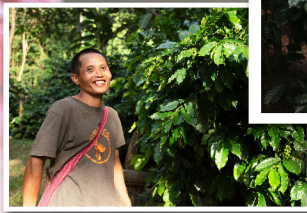

ระบบเกษตรป่าไม้

การปรับระบบการปลูกกาแฟภายใต้ระบบร่มเงาไม้

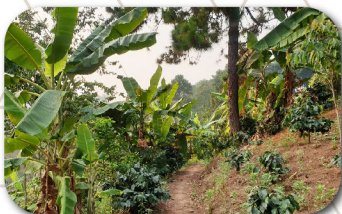
จากสถานะการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรบนพื้นที่สูง การปลูกกาแฟอะราบิกาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องปลูกภายใต้ระบบร่มเงา ซึ่งจะช่วยให้กาแฟอะราบิกามีการเจริญเติบโตได้ดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอ ลดความเสี่ยงจากการระบาดของโรคและแมลง ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติต่างๆ ได้ และยังทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากไม้ให้ร่มเงาที่ปลูกร่วมกับกาแฟ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสิทธิเดช และคณะ (2564) รายงานการศึกษา ระบบการปลูกและผลิตกาแฟ

ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่สูง ในระบบการปลูกกาแฟร่วมกับไม้ผล เช่น พลับ บัวย พลับ มีผลกำไรตอบแทนการปลูกกาแฟต่อไร่เฉลี่ย 14,700 บาท โดยไม้ร่มเงาแบ่งได้ 2 แบบ คือระยะสั้น และระยะยาว ดังนี้

1. ไม้บังร่มชั่วคราว เป็นไม้โตเร็ว และเป็นพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วมะแฮะ กล้าย เป็นต้น ควรใช้ในระยะปลูก 4x6 หรือ 6x6 เมตร และปลูกหลายชนิดสลับกัน
2. ไม้บังร่มถาวร ควรเป็นไม้พุ่มใหญ่ ทรงพุ่มกว้างและให้ร่มเงาในระดับสูง เช่น ซิลเวอร์โอ๊ค บัวย ท้อ มะคาเดเมียนัท และอะโวคาโด เป็นต้น ระยะปลูก 8x10 เมตร และควรปลูกหลายชนิดสลับกันกับไม้บังร่มชั่วคราว

กล่าวโดยสรุปการปลูกกาแฟในระบบร่มเงาสามารถทำได้ไม่ยากเพียงทำตาม ขั้นตอน สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ระหว่างรอผลผลิตกาแฟ สามารถรายได้ จากพื้นที่เป็นร่มเงา ควบคู่ไปกับกาแฟด้วย

การปลูกกาแฟระบบร่มเงากล้าย เซอร์ร็อดย และไม้ป่าเดิม (สนสามใบ) ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สลอง อ. แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย

คำสำคัญ : กาแฟ ไม้ร่มเงา ระบบเกษตร

ปางแดงใน “จากภูเขาสีทองสู่ภูเขาสีเขียว”

ชุมชนปางแดงใน ตั้งอยู่หมู่ 9 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยครัวเรือน 62 ครัวเรือน ประชากร 307 คน ไม่มีผู้นำที่เป็นทางการเนื่องจากเป็นห่อมบ้าน บริวารของหมู่บ้านหลัก (บ้านทุ่งหลุก) อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองเชียงใหม่ 76 กิโลเมตร มีระดับความสูงตั้งแต่ 500-900 เมตร จากน้ำทะเลปานกลาง ชาวบ้านเป็นชนเผ่าดาราอั้ง หรือ ปะหล่อง ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมจากอดีตที่ลี้ภัยสงครามมาจากประเทศพม่ามาอาศัยอยู่บริเวณดอยอย่างขาง และได้ย้ายถิ่นเข้ามาประกอบอาชีพบริเวณบ้านปางแดงใน ตั้งแต่ปี 2527 สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านปางแดงในขณะนั้น **ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการ ของรัฐ** และไม่ได้รับความเป็นธรรม เพราะเป็นชนเผ่าดาราอั้ง ที่ยังไม่มีใครรู้จัก **ขาดปัจจัยพื้นฐานต่อการดำรงชีพ** โดยเฉพาะขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ไม่มีไฟฟ้าใช้ เส้นทางคมนาคมยากลำบาก พื้นที่ทางการเกษตรมีลักษณะเป็นที่ดอน อาศัยน้ำฝน ทำให้ประสบปัญหาความแห้งแล้งคุณภาพดินเลว ที่เกิดจากการแผ้วถาง เผาป่า เพื่อปลูกข้าวและงาเป็นวงกว้าง ต่อมาเมื่อนายทุนเข้ามาส่งเสริมการปลูกข้าวโพดแบบพันธะสัญญา ชาวบ้านจึงยึดอาชีพ จากการปลูกข้าวโพดเป็นรายได้หลัก เพราะขาดความรู้ ที่เหมาะสมที่จะใช้ในประกอบอาชีพ อื่นทำให้ **มีการบุกรุก พื้นที่ป่า** เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวโพด มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชและเผาต้นข้าวโพดเพื่อเตรียม พื้นที่ปลูกชาวบ้านมีหนี้สินสะสมจากการทำสินเชื่อเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยและสารเคมีจากนายทุนเพื่อมาลงทุน รวมถึงการซื้อสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ในปี 2549 บ้านปางแดงใน มีพื้นที่ทำการเกษตรรวม 907.79 ไร่ ซึ่งปลูกข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ทั้งหมด 100% และมีภาวะหนี้สินนอกระบบทั้งชุมชน รวมสูงถึง 3,142,200 บาท

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. ได้ดำเนินงานการพัฒนาในด้าน การแก้ไขปัญหาความยากจนและหนี้สิน ของชาวบ้านโดยการส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางโครงการหลวงและยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลงานนวัตกรรมจากงานวิจัยไปควบคู่กับการปรับวิธีการปลูกข้าวโพดเหลืองด้วยพืชตระกูลถั่ว และจัดทำแผนที่ดินรายแปลงร่วมกับการปรับระบบเกษตรที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร จากพื้นที่ ปลูกข้าวโพดในปี 2549 จำนวน 907.79 ไร่ รวม 164 แปลง เปลี่ยนเป็นพื้นที่ปลูกพืชทางเลือกใหม่ รวม 816 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.89 และเหลือพื้นที่ปลูกข้าวโพดเพียง 97.79 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.11 สร้างผลตอบแทนให้กับเกษตรกร ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2564 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการปรับระบบการปลูกพืชรวม 85.87 ล้านบาท และสามารถปลดหนี้สินนอกระบบทั้งหมดของทุกครัวเรือนได้ในปี 2555 นอกจากนี้การปรับระบบการเกษตรทำให้ชุมชนบ้านปางแดงในไม่มีปัญหาการเผา อย่างสิ้นเชิงโดยได้รางวัล “ต้นแบบหมู่บ้านปลอดการเผา” จากกรมควบคุมมลพิษ เมื่อปี 2555 ปัจจุบันชุมชนบ้านปางแดงในเป็นแหล่งเรียนรู้การปรับระบบการปลูกพืชที่ยั่งยืน โดยชุมชนมีเกษตรกรผู้นำรวม 15 ราย ที่ช่วยทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงสำคัญ ร่วมขับเคลื่อนงานพัฒนากับ สวพส. รวมถึงการเป็นวิทยากร ถ่ายทอดองค์ความรู้ การปลูกพืชชนิดต่าง ๆ สู่เกษตรกรรายอื่น ๆ มีแปลงเรียนรู้การปรับระบบการปลูกพืชของเกษตรกร

ทั้งนี้ บ้านปางแดงในได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded) ระดับดีเด่น ประจำปี 2565 ชื่อผลงาน เลื่องลือขยายงาน บ้านปางแดงใน ต้นแบบต่อยอด Towards SDGs

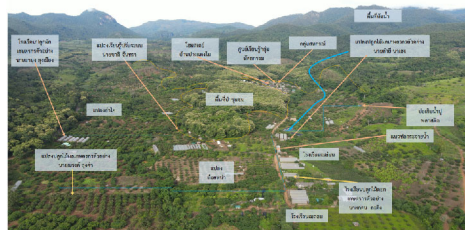

ชุมชนได้นำต้นแบบการปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลงานนวัตกรรมจากงานวิจัย ปรับวิธีการปลูกข้าวโพดเหลืองด้วยพืชตระกูลถั่ว และการส่งเสริมการปลูกพืชโดยใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้จากโครงการหลวงไปขยายและเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหในพื้นที่สูงอื่น ๆ ทั้งหมดนี้หมู่บ้านเครือข่ายโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงใน 4 ชุมชน ได้แก่ บ้านแม่จอน บ้านท่าซี้เหล็ก บ้านห้วยปง และบ้านผาฉาย รวมถึงบ้านแม่สาयนาเลา พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงโหล่งซอด ตำบลโหล่งซอด อำเภอพร้าว พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่มะลอ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่จริม อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน

บ้านปางแดงใน ชุมชนต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

Google Earth

ผลจากการนำต้นแบบการปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปขยายต่อ มีเกษตรกรได้รับการถ่ายทอด นวัตกรรมจากงานวิจัยปรับวิธีการปลูกข้าวโพดเหลืองด้วยพืชตระกูลถั่ว จำนวน 582 ราย และมีรายได้จากการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ 1.) พื้นที่ขยายผล 4 ชุมชน (แม่จอน ท่าซี้เหล็ก ห้วยปง และผาฉาย) ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงใน มีรายได้รวม 80.16 ล้านบาท 2.) บ้านแม่สาयนาเลา

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ มีรายได้รวม 34.93 ล้านบาท 3.) พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่ะล่อ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ มีรายได้รวม 8.89 ล้านบาท และ 4.) พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่จริม อ.แม่จริม จ.น่าน มีรายได้รวม 23.25 ล้านบาท

นอกจากนี้การนำรูปแบบการปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อป้องกันการบุกรุกป่าเพิ่ม จำกัดพื้นที่ทำการเกษตรในขอบเขตที่ถูกต้องตามกฎหมาย ร่วมกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศจากแผนที่ดินรายแปลง ในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่วมกับกรมอุทยาน สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ทำฝายชะลอน้ำและจัดทำแนวกันไฟรอบแนวเขตป่าและชุมชนร่วมมือกับสถานีพัฒนาที่ดินที่ให้การสนับสนุนการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยทำแนวคันคูรับน้ำรอบขอบเขา (Contour) การปลูกหญ้าแฝก รวมถึงการสนับสนุนกล้าไม้ผลยืนต้นให้กับเกษตรกร สามารถลดการเผาและแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

“ทั้งนี้ บ้านปางแดงใน ได้กลายเป็นชุมชนต้นแบบที่มีประชาชนให้ความสนใจเข้ามาเรียนรู้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและนานาชาติอีกด้วย”

“กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค”

สวพส. นำองค์ความรู้โครงการหลวงไปขยายผลสู่โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ตอบสนองพระราชดำริพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ให้คนอยู่ร่วมกันกับป่าอย่างสมดุลยั่งยืน โดยนำองค์ความรู้โครงการหลวงถ่ายทอดและสนับสนุนแก่เกษตรกรเน้นการทำแผนชุมชนเพื่อตอบโจทย์ความต้องการ ใช้แผนที่ดินรายแปลงในการพัฒนาเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ ลด ละ เลิกใช้สารเคมี ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยว เป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน 11 แห่ง 7 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ น่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก และจังหวัดเลย มีผู้ได้รับผลประโยชน์กว่า 24,534 ครัวเรือน ประชากร 76,630 ราย โดยมีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 15 หน่วยงาน

จากการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงาน เกิดชุมชนต้นแบบที่พัฒนาระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายใต้ชื่อ “กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค” เน้นการปลูกพืชอินทรีย์ในระบบโรงเรือนและนอกโรงเรือน มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทางการปลูกจนถึงปลายทางผู้บริโภค สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรมากกว่า 1 ล้านบาทต่อปี

ปัจจุบัน “กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค” ได้พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และมีผู้นำเกษตรกรที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ และได้ขยายผลการดำเนินงานไปยังชุมชนใกล้เคียง 5 ชุมชน และขยายไปยังจังหวัดใกล้เคียงอีก 3 จังหวัด นับเป็นตัวอย่างโครงการที่ประสบผลสำเร็จของการนำองค์ความรู้โครงการหลวงไปขยายต่อเพื่อสร้างคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้คนให้ดีขึ้น ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ สวพส.ยังถอดบทเรียนความสำเร็จของชุมชนบนพื้นที่สูงที่นำองค์ความรู้โครงการหลวงปรับใช้ ขยายต่อสู่เวทีนานาชาติ ในการจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การพัฒนาบนพื้นที่สูงกับนานาชาติอีกด้วย

เกษตรกรยุคใหม่ ต้นแบบการพัฒนา

นายชาติ จันทร่า โครงการผู้นำบ้านปางแดงใน

นายชาติ จันทร่า เกษตรกรผู้นำโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงใน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเปลี่ยนพื้นที่การปลูกพืชจำนวน 6 ไร่ 1 งาน จากพื้นที่ปลูกข้าวโพดที่มีรายได้ 20,000 บาท ในปี 2549 เปลี่ยนเป็นพื้นที่ปลูกพืชที่หลากหลาย ด้วยระบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ไม้ผลยืนต้น (ลำไย) พืชผักในโรงเรือน พืชท้องถิ่น (Food Bank) รวมถึงการเลี้ยงปลุสัสต์ว์ ที่สร้างรายได้ ในปี 2560 รวม 188,450 บาท

นายสายันต์ ไร่ด้วง : แม่จริม...ชุมชนตัวอย่างการจัดการด้านการตลาด โดยสถาบันเกษตรกร

นายสายันต์ ไร่ด้วง นอกจากจะเป็นเกษตรกรต้นแบบการทำเกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากการนำองค์ความรู้จากโครงการหลวง มาปรับใช้แล้ว อีกหนึ่งบทบาทคือการเป็นคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผักปลอดภัยแม่จริมที่มีการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานโดยคณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกภายในชุมชนเพื่อบริหารจัดการธุรกิจของชุมชนตามแนวทางโครงการหลวง โดย "ใช้ตลาดนำการผลิต" ตั้งแต่การวางแผนการผลิตและการตลาดการจัดหาปัจจัยการผลิตให้กับสมาชิก ควบคุมการผลิตภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย ติดตามและให้คำแนะนำในแปลง การตรวจวิเคราะห์สารตกค้างในผลผลิต การคัดบรรจุ การขนส่งผลผลิตไปสู่ผู้ซื้อ ตลอดจนการติดต่อผู้รับซื้อ นอกจากนี้ยังมีส่วนสำคัญในการช่วยประสานงานกับหน่วยงานภาคี/ภาครัฐและเอกชนเพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักปลอดภัยแม่จริมสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการบริหารธุรกิจการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการตลาด ทำให้กลุ่มสามารถแก้ปัญหาด้านการตลาดได้เป็นผลสำเร็จ ช่วยให้สมาชิกและเกษตรกรในชุมชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

นายชำนาญ ใจเตียม

นายชำนาญ ใจเตียม หรือพ่อนาย เกษตรกรบ้านแม่วาก เป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่มะลอเมื่อประมาณปี 2559 ถือเป็นเกษตรกรรุ่นแรกๆ ที่มีการปลูกพืชไม้ผลและปลูกพืชผักนอกโรงเรือนและในโรงเรือน ตามแนวทางการพัฒนาของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) นายชำนาญ มีพื้นที่ทั้งหมด 5 แปลง เป็นพื้นที่นา จำนวน 2 แปลง และเป็นที่ดอนจำนวน 3 แปลง ก่อนเข้าร่วมโครงการมีการทำการเกษตรที่เป็นรายได้หลักคือการปลูกข้าวโพดเมล็ดพันธุ์เป็นและต่อมามีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่วนพื้นที่นามีการปลูกข้าวไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยปีละประมาณ 100,000 บาท หลังจากตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฯ จึงเริ่มจากการปลูกพืชผักนอกโรงเรือน ในโรงเรือน ไม้ผลและไม้ป่าชาวบ้านหลายชนิด ได้แก่ มะม่วง เอปิล เอะโวคาโต ชุกินี มะเขือเทศเชอร์รี่ แตงกวาญี่ปุ่นและมันเทศญี่ปุ่น ทำให้มีรายได้มากขึ้นกว่าเดิม แต่เมื่อได้เข้ามาศึกษาและทดลองเรียนรู้การปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่โครงการเรื่องการดูแลรักษา การบำรุง ต้น การตัดแต่งกิ่ง และการจัดการสวน เป็นเวลา กว่า 5 ปีที่เข้าร่วมโครงการ ปัจจุบันได้ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการทำงาน ไปใช้ในแปลงไม้ผล แปลงผักทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และยังเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการจัดการแปลงไม้ผลอย่างเอปิลที่เป็นพืชทดสอบใหม่ที่ทางโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่มะลอกำลังส่งเสริม ทำให้เมื่อปีที่ผ่านมา มีรายได้จากการทำการเกษตรในรูปแบบของโครงการฯ มีรายได้เฉลี่ยปีละ 200,000 บาท ถือว่าประสบผลสำเร็จในการทำ การเกษตรเป็นอย่างมาก และพื้นที่ที่ถูกปรับเปลี่ยน ก็ทำให้เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชนและลดการเผาต่อซังจากข้าวโพดทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นและทำให้เกิดความยั่งยืนในระบบการเกษตรต่อไป

นางคอง เหง

นางคอง เหง หรือที่พวกเราชาว สวพส. เรียก "แม่คอง" ตัวแทนรุ่นยายของชนเผ่าคาราอั้งบ้านปางแดงใน ผู้นำเอาองค์ความรู้การย้อมสีธรรมชาติติดตัวมาจากภูฐาน ประเทศเมียนมา ที่อพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่บ้านปางแดงใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ในช่วงฤดูเว้นว่างจากการทำการเกษตร แม่คองจะเป็นผู้นำกลุ่มแม่บ้าน ในการรวมตัวกันย้อมฝ้ายด้วยสีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ไม้ประดู่ และใบแก้ว และถักทอแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ ได้แก่ ย้อม และผ้าพันคอ จำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว ไปพร้อมๆ กับการถ่ายทอดองค์ความรู้การย้อมสีธรรมชาติสู่รุ่นลูกไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา แม่คอง ถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญของบ้านปางแดงใน ในการเป็นผู้นำในการอนุรักษ์องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาดั้งเดิมด้านหัตถกรรม เพื่อคงความเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่าคาราอั้งให้คงอยู่สืบไป

ห้องเรียนในสวน
@อุทยานหลวงราชพฤกษ์

โครงการพรรณพฤกษา แหล่งล้ำค่าแห่งการเรียนรู้

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามให้กับสถานที่แห่งนี้ว่า “อุทยานหลวงราชพฤกษ์” เพื่อเป็น สวนของพ่อ ที่นับเป็นอุทยานฯ แห่งการเรียนรู้ขนาดใหญ่

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นห้องเรียนธรรมชาติที่มีมากกว่า ในตำราเป็นแหล่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงระดับโลก รวมทั้งกิจกรรม workshop ที่ได้ทั้งความรู้และได้ปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้าง พัฒนาการ และการจดจำให้กับเด็กๆ อาทิ ค่ายสำรวจธรรมชาติ นอกจากนี้ เรายังมีการเรียนรู้เพิ่มเติมให้ตามรายวิชาที่น้องๆ ได้เรียนจากในโรงเรียน อาทิ หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ หลักสูตรวิชาการงานอาชีพที่ยังได้ลงมือทำ แล้วยังได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ อีกด้วย

ผู้สนใจกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนแบบนี้ติดต่อเราได้ที่นี่ เบอร์โทร 053-114110 ต่อ 5207

สวพส. กว่า 8 รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2565 ผลงานแห่งความสำเร็จการพัฒนาพื้นที่สูง

HRDI
outstanding achievement
(ผลงานเด่นในรอบปี)

นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2565 พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร บุคลากรจากสวพส. และผู้แทนหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) โดยมี นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดงานและมอบรางวัล ทั้งนี้ นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เปิดเผยว่ารางวัลที่ได้รับแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่มุ่งมั่นและทุ่มเททำงานในชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงพี่น้องเกษตรกร ส่งผลให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับในปีนี้เป็นปีนี้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. ได้รับรางวัลถึง 3 สาขา ทั้งหมด 8 รางวัล ได้แก่

- 1.) รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 (PMQA 4.0) ระดับ ก้าวหน้า
- 2.) รางวัลบริการภาครัฐ ประเภทพัฒนาการบริการ ระดับดี ผลงาน "แผนที่ดินรายแปลง" เข้มทิศแห่งความยั่งยืน

3.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น ผลงาน ร่วมมือสร้างรายได้ ร่วมแรงใจให้ท้องถิ่นสร้างรอยยิ้มชาวห้วยโทง

4.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (นายแฉง ใจปิง) ระดับดีเด่น ผลงาน ร่วมมือสร้างรายได้ ร่วมแรงใจให้ท้องถิ่นสร้างรอยยิ้มชาวห้วยโทง

5.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทเลื่องลือขยายผล ระดับดีเด่น ผลงาน เลื่องลือขยายงาน บ้านปางแดงใน ต้นแบบต่อยอด Towards SDGs

6.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม : ประเภทร่วมใจแก้จน ระดับดีเด่น ผลงาน สกัดความจน ด้วยกลยุทธ์ทางเลือก

7.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดี ผลงาน จากต้นสู่แก้วกาแฟดอยแม่สลองกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

8.) รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดี ผลงาน พัฒนาอาชีพแก๊จน ลดเขาหัวโล้นเมื่อนานสำหรับรางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Awards: PSEA) เป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่มอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จและมีความเป็นเลิศแห่งหน่วยงานภาครัฐทั้งปวง โดยจะมอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่สามารถพัฒนาคุณภาพการบริการ และระบบการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และพึงพอใจให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการบริหารราชการให้มีระบบหรือวิธีการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน จนเกิดการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนและความร่วมมือ ตลอดจนพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

ผลิตภัณฑ์จากชุมชนพื้นที่สูง

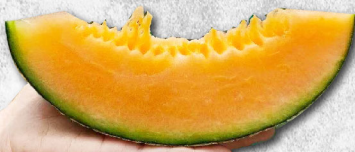
ลูกัดัดนล่ำดักของเรลลลล

ผลผลิตของเกษตรในโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงห้วยเป้ำ มีจำหน่ำย

ภายใต้แบรนด์ "น้ำ 3 สาย BY ห้วยเป้ำ"

เป็นแบรนด์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมกัน
สร้างเพื่อให้สินค้าเป็นที่จดจำในคุณภาพ

เพื่อความสะดวกสบายในการสั่งซื้อ
ลูกค้าสามารถเข้าชมสินค้า และสั่งซื้อได้ที่

ฝากกดติดตาม
บนโซเชียล!
Tel. 063-2362961

น้ำ 3 สาย (น้ำปิง น้ำซุ่ม น้ำกอน) ที่ไหลผ่านบ้านห้วยเป้ำ อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่

ให้ชุมชนได้ใช้น้ำ 3 สายน้ำในการทำการเกษตรที่ผสมผสานภูมิปัญญาและวิถีชีวิต

ด้วยเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม

ชุมชนเน้นทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และลดการใช้สารเคมี

การอุดหนุนสินค้าภายใต้แบรนด์ น้ำ 3 สาย BY ห้วยเป้ำ จึงถือเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสร้างอาชีพ
และสนับสนุนให้ชุมชนบ้านห้วยเป้ำได้ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และรักษาแหล่งต้นน้ำให้คงอยู่ตลอดไป

น้ำ 3 สาย BY ห้วยเป้ำ "เน้นผลิตและจำหน่ายผัก ผลไม้

และผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม"

๑ ชุด KIT เรียนรู้อย่างสนุก (Learn with me)

ที่จะทำให้ทุกคนครัวได้เพลิดเพลินและได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกัน
เพราะทุกเรื่องจะเป็นเรื่องสนุกสำหรับทุกคนในครอบครัว

ลิงค์จองเลย : <https://forms.gle/5kyTpXPjyEHy7KhJ7>

จัดส่งถึงบ้าน กับ 9 ชุดเรียนรู้สนุก
มีทั้ง Family Set และ Mini Set ด้วยนะไม่ว่าจะเป็น

1) ชุดเลี้ยงหนอนผีเสื้อ

Family Set = 450 บาท (จำนวน 5-7 ตัว : Boxset)

2) ชุดเลี้ยงดักแด้ผีเสื้อ

Family Set = 350 บาท (จำนวน 5-7 ตัว : Boxset)

3) ชุดเลี้ยงตั๊กแตนกิ่งไม้

Family Set = 450 บาท (จำนวน 5-7 ตัว : Boxset)

4) ชุดทำไฮโดรโปนิคส์

Family Set = 350 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

5) ชุดทำยาต้มเขย่า

Family Set = 350 บาท (จำนวน 4 ชุด : Boxset)

Mini Set = 180 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

6) ชุดทำสมุนไพรลูกประคบ

Family Set = 280 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

Mini Set = 150 บาท (จำนวน 1 ชุด : Boxset)

7) ชุดมินิซัคคิวเลนท์

Family Set = 350 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

Mini Set = 180 บาท (จำนวน 1 ชุด : Boxset)

8) ชุดปลูกต้นไม้แขวน

Family Set = 350 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

Mini Set = 180 บาท (จำนวน 1 ชุด : Boxset)

9) ชุดพินท์แก้ว

Family Set = 280 บาท (จำนวน 2 ชุด : Boxset)

Mini Set = 150 บาท (จำนวน 1 ชุด : Boxset)

สอบถามเพิ่มเติมที่ 053-114110-5 ต่อ 0
หรือ Line Official - <https://lin.ee/7Comxe1>

งานจัดเลี้ยงและเช่าสถานที่

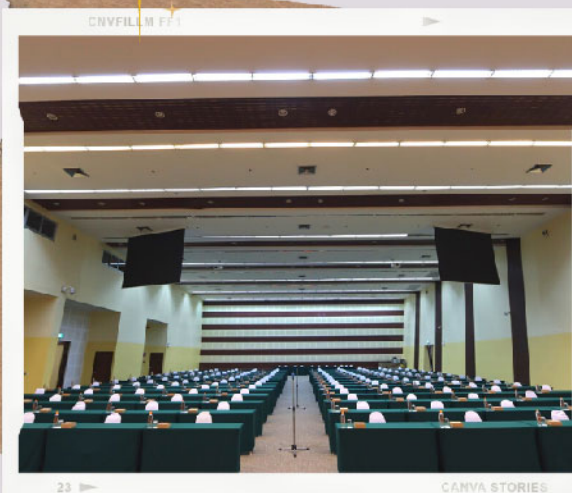

 Line Official

 Facebook

ติดต่อเรา..

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่
เบอร์โทรศัพท์ 053 114 110 ต่อ 5205

จังหวัดเชียงใหม่ Chiangmai 清邁

Royal Park Rajapruek 拉查帕皇家花园

อุทยานหลวงราชพฤกษ์

ตระการพรรณพฤกษา แหล่งล้ำค่าแห่งการเรียนรู้

Fascinating Flora, an oasis of learning 鲜花的盛宴，学习的宝园

เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่ 08.00 น.- 18.00 น.

Open Daily 08.00 a.m.- 06.00 p.m. 营业时间：每日 08.00-18.00

可全年观赏

สัมผัสความงดงาม

ตลอด 365 วัน

053-114110-5
www.royalparkrajapruek.org